

NEMCI SO ZAČELI PRODIRATI PROTI RIGI IN LIBAVI.

ZAVEZNIŠKA ARMADA ZAPUSTILA VZHODNOAZIJSKO OBAL.

TURŠKEMU SULTANU SO NADELI NASLOV "SULTAN ZMAGOVITI."

CILJ NEMCEV SO ZAENKRAT VZHODNOBALTIŠKE PROVINCE. — NEMŠKI TORPEDNI ČOLNI V BALTIŠKEM MORJU. — NEMCI SO ODDALJENI SAMO TRIDESET MILJ OD RIVE. AVSTRIJSKI USPEHI V KARPATIH. — BOJI PRI NJEMNU SE ŠE VEDNO NADALJUJEJO. SPOPAD MED ČRNOGORCI IN AVSTRIJCI. — PRI IZKRECANJU ČET SO IZGUBILI ZAVEZNIKI PRIMEROMA MALO VOJAKOV. — VELIKA SLAVNOST V AJI SOFIJI. — ZAPLEMBA ŽITA NA RUSKO POLJSKEM. RUSKI GENERAL ALEKSJEV.

Položaj na vzhodnem bojišču.

London, Anglija, 1. maja. — Nemci so začeli prodirati proti skrajni točki ruskega desnega krila. Prebivalstvo ni vsled tega popolnoma nič razburjeno, pač se je pa razdelilo v dve stranki, katerih vsaka svoje zatrjuje. — Prvi pravijo, da nameravajo prodreti Nemei v vzhodne baltičke province, ter da so vsled tega tudi začeli z operacijami v Baltičkem morju, drugi so pa mnenja, da je vsa nemška ofenziva naperjena proti Libavi. Če bi enkrat dospeli do tega mesta, bi lahko kontrolirali železniško progo, ki veže Varšavo in Petrograd.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 1. maja. — V severozapadnem delu Rusije se zasedli Nemei mesto Shawil, ki leži ob železniški progi Libava-Duenaburg. Ujeli smo 1000 mož, ostale smo pa pogladi v beg. Za plenili smo veliko množino vojne ga materiala ter nekaj topov in strojnih pušk.

Uradno poročilo se glasi:

Bitka pri Shawil se je za nas uspešno končala. Rusi so najprej mesto zažgali, potem so pa pobegnili. Vjeli smo 1000 ruskih vojakov, zaplenili deset strojnih pušk in nekaj topov.

Artilejski boji.

Dunaj, Avstrija, 1. maja. — Avstrijsko vojno ministrstvo na znanja: Na Rusko Poljskem se vrše samo malenkostni spopadi. — Rusi smo na več mestih pogladi v beg. V zapadnem delu Galicije in v Karpatih se položaj neizpremenjen. Včeraj je sovražnik z vse silo navalil na naše postojanke ob obali reke Orave in Opore, toda mi smo ga s težkimi izgubami pogladi v beg.

Izjava generala Borojevića.

Benetke, Italija, 1. maja. — General Borojević, poveljnik avstrijske armade v Karpatih, je rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu med drugim tudi sledeče:

V Karpatih se nahaja naša kakor tudi ruska armada v zelo do brih postojankah. Po mojem mnenju lahka traja vojna še več let. O koncu vojne bodo odločevali ekonomične, ne pa vojaške sile. Naša dolžnost je preprečiti, da država v ekonomičnem pogledu ne opeša.

Mi smo zato tukaj, da premagamo sovražnika. Zmagati moramo, kljub temu pa moramo zelo varčevati z vojaštvom. Za Avstrijo so vojniki najdragocenejši zaklad. Napadati ne smemo na slepo srečo, ampak napasti smemo samo tedaj, ko smo si svesti zmagave.

Nova ofenziva.

Petrograd, Rusija, 1. maja. — Danes je bila tukaj izdana sledeča uradna izjava:

Na levem bregu reke Njemen vedno uspešno prodiramo. Nemei so pred par dnevi napadli naše postojanke pri Osovecu, pa smo jih uspešno pogladi v beg.

like važnosti. Z višin, na katerih se sedaj nahajamo, nas ne more pregnati nobena sila.

Brez pomena.

Berlin, Nemčija, 1. maja. — Uradna izjava se glasi: — Ruska ofenziva severno od Njemena je čisto brezpomembna. Doseči ne morejo veliko, ker jim bo zmanjkalo provianta in drugih potrebščin. Železniške zveze so zelo slabe, vsled česar se bodo morali prej ali slej umakniti.

Nemci proti Rigi.

Berlin, Nemčija, 1. maja. — Cilj nemške ofenzive v severozapadnem delu Rusije, je skorajgotovo Riga. Nemški vojniki so že prečkali železniško progo med Shawil in Libavo ter so dospeli do Mitau-a, ki je oddaljen samo trideset milj od Rige.

Uspehi v Karpatih.

Dunaj, Avstrija, 2. maja. — Avstrijsko vojno ministrstvo izjavlja: — Na severnem Poljskem se je moral sovražnik na nekaterih mestih umakniti. — V zapadnem delu Galicije se vrše artilejski spopadi. V dolini reke Orave smo vjeli dvesto ruskih vojakov in z naskokom navalili na neko rusko postojanko vzhodno od gore Ostrij.

V jugovzhodnem delu Galicije se ni ničesar posebnega prigodilo.

Nemški torpedni čolni pred Rigo.

Petrograd, Rusija, 1. maja. — Danes je bilo tukaj uradno razglašeno, da se je pojavilo pred Rigo nekaj nemških torpednih čolnov. Mesta niso obstreljevali ampak so se pred večerom umaknili. Prvega maja je dospelo v bližino mesta Libave nekaj nemških prestraž. Zapadno od reke Njemen se boji še vedno nadaljujejo. V vzhodnem delu Galicije so stopile nemške čete 30. aprila v ofenzivo.

Hindenburg in Aleksijev.

Petrograd, Rusija, 2. maja. — V okolici Rave se bje izvanredno vroča artilejska bitka. Tukaj si stojita nasproti nemški poveljnik Hindenburg in ruski general Aleksijev. Rusi so pogladi južno od Mazurskih jezer v beg nemško infanterijo ter zasedli nekaj zelo važnih strateških točk. Najhujši boj je divjal pri mestu Srehi-na. Skoraj vse ceste so bile pokrite z ranjenimi in mrtvimi vojaki. Rusi so preprečili, da je general Aleksijev boljši poveljnik, kakor je od Nemecev opevan Hindenburg.

Boji s Črnogorci.

Dunaj, Avstrija, 2. maja. — Črnogorci so vdrl pri Trebinju v avstrijsko ozemlje. Naša artilerija je toliko časa streljala nanje, da so se morali umakniti.

Rusko poročilo.

Petrograd, Rusija, 2. maja. — V Karpatih so stopili Rusi v ofenzivo in so si priborili več lepih uspehov. — Armada avstrijskega nadvojvode Josipa Ferdinanda, kateri so prizadeli Rusi pred dve mesecema velike izgube, se nahaja pri Dukli prelazu. Tja so jo poslali v pomoč armadi, ki operira v Beskidih.

Nov naslov.

Carigrad, Turčija, 1. maja. — Danes se je vršila v močiji Aje Sofije velika slavnost. Pri tej priliki so nadel turškemu sultanu nov naslov: "Mohamed Zmagoviti".

viti". Danes je minilo ravno sedem let, odkar je zasedel turški sultan prestol.

Izgube zaveznikov.

Berlin, Nemčija, 1. maja. — Zadnje dni so bile pred Dardanelami poskovane sledeče zavezniške bojne ladje: — "Jeanne d'Arc", "Majestic", "Triumph", in "Vengeance". Bojne ladje so si poiskale zavetja v raznih pristaniščih. Zavezniške izgube so že dosedaj izvanredno velike. Nekateri so mnenja, da so izgubili Francozi in Angleži več tisoč mož.

Dober manever.

Pariz, Francija, 1. maja. — Glavna sila turške armade se nahaja med mestom Galipolis in Maidos. Zavezniški so se zarili kakor klin v turško bojno črto, vsled česar ne morejo Turki z enega brega na drugi breg.

Najbolj junaško se obnašajo senegalske čete. Zavzele so mesto Jeniser, sedaj pa obstreljujejo Neehori in Nagaro.

Francozi so se umaknili.

Atene, Grško, 2. maja. — Francoze čete, ki so se izkrcale ob azijski obali Dardanel, so se morale umakniti. Njihove izgube so precejšnje.

London, Anglija, 2. maja. — Iz Aten poročajo, da se je prejšnji teden izkrcalo na azijski strani Dardanel 4000 francoskih vojakov, ki so imeli nalogo zavzeti trdnjavo Sedil Bahr. Ker se niso mogli ustavljati silni premoči turške armade, so se zopet vkrcali na transportne ladje in se odpeljali.

Potrjeno turško poročilo.

London, Anglija, 2. maja. — Turško poročilo, da ni na azijski strani Dardanel nobenega sovražnika več, je najbrže resnično. — Francozi so se bili samo zategadelj izkrcali, da bi nase obrnili pozornost Turkov, in da bi s tem olajšali izkrcanje angleških čet.

26 mornarjev padlo.

London, Anglija, 2. maja. — Iz poročila, ki ga je izdalo nocoj vojno ministrstvo, je razvidno, da je pri izkrcanju padlo samo 26 angleških mornarjev, čez 50 jih je bilo pa ranjenih.

Popolen poraz.

Carigrad, Turčija, 2. maja. — Turki so popolnoma porazili zavezniško armado pri Kaba Tepe. Francozi so pustili na bojišču ves vojni material in se v divjem begu umaknili na transportne čolne.

Novice, ki jih trosi v svet francoska Havas-agentura so popolnoma neresnične. Agentura poroča, da so vjeli Francozi 500 mož, med katerimi je bilo tudi nekaj nemških častnikov. To poročilo je čisto navadna laž.

4 bataljoni uničeni.

Atene, Grško, 2. maja. — Iz Mitlen poročajo, da so odrezali Turki od glavne zavezniške sile štiri angleške bataljone in jih pozvali, da naj se udao. Kdor ni hotel temu povelju slediti, je bil na mestu ustreljen.

Potres v Italiji.

Avezzano, Italija, 2. maja. — Zadnjič potresu je sledilo še več manjših potresnih sunkov. — Prebivalstvo je zelo razburjeno in si ne upa več stanovati v hišah.

Z zapadnih bojišč.

Ostri boji vsepovsod.

Nemci poročajo, da so odbili vse naskoke zaveznikov v okolici pri Ypres. Boji v gozdu Le Pretre.

FRANCOSKI NASKOKI.

Francozi so naskočili z veliko silo, a niso imeli uspeha. Obstreljevanje utrjenega taborišča pri Metz.

Berlin, Nemčija, 2. maja. — V današnjem oficijelnem poročilu glede položaja na zapadnem bojišču se glasi: "Po dolgih artilejskih pripravah so skušali zavezniški zopet zavzeti z naskokom nove naše pozicije severo-iztočno od Ypres. Francozi so vzporedno ostre naskoke med prekopom ter cesto iz Ypres v St. Julien. Angleži pa so le slabo naskočili iztočno od imenovane ceste.

Vsled uspešnega našega stranskega ognja so ostala vsa prizadevanja sovražnika brezuspešna. V naše roke sta padla dva strojna topa.

V Argonih smo napredovali s svojimi naskoki severno od Four de Paris. Kljub hrabri obrambi so izgubili Francozi več zakopov.

Med rekama Maas in Mosel so se vršili le v gozdu Le Pretre ostre naskoke. Vse te naskoke, ki so deloma dospeli do naših črt, smo odbili. Francozi so imeli težke izgube.

Včeraj se je napravilo dva francoska aeroplana nesposobnih za boj. — Enega se je razdejal pri Rheims, drugega pa se je na neki točki severozapadno od Verduna prisililo, da je pristal.

Pariz, Francija, 2. maja. — V oficijelnem popoldanskem poročilu se glasi: "Na celi fronti ni znamenovitih nobenih važnejših izprememb. Glasom informacij nekega pribežnika so bili Kruppovi inženjeri cele mesece zaposleni s tem, da so v predmestju Dixmude spravili v pozicijo neki mornariški top, s katerim se lahko strelja na velike razdalje. S tem topom se je najbrž obstreljevalo Dunkirk ter je baje moglo streljati z njim na razdaljo 38 kilometrov. Pri drugem in tretjem obstreljevanju Dunkirka se je oddalo le devet strelcev ter se domneva, da je bil top vsled streljanja poškodovan.

Z naše strani smo obstreljevali včeraj neki fort na južni fronti utrjenega taborišča pri Metz. V današnjem večernem poročilu se glasi, da so Nemei severno od Ypres naskočili francoske pozicije da pa niso ničesar opravili. Južno od Chaulnes je vzporedno 80 Nemecev naskok na francoske črte. Nemei so bili oboroženi s škarpami za rezanje žic, ročnimi granatami ter noži. Francoska infanterija jih je ali uničila, ali pa ujela.

V dolini Aisne in v Champagne so uporabljali Nemei pri njih operacijah čisto nove metode, ki pa so ostale brezuspešne. Uporabljali so steklene cevi, iz katerih je prihajal strupen plin, ko so se razpočile. Nadalje bombe, napolnjene s gorljivo snovjo.

Francozi so nadaljevali z obstreljevanjem utrjenega taborišča pri Metz in videti je bilo, da so uspešni.

Teška artilerija v akciji.

London Anglija, 2. maja. — Poročevalci "Daily Mail" v severni Franciji je baje iz zanesljivega vira izvedel, da so izgubili Nemei v bojih pri Ypres kakih 12,000 mož. Isti poročevalci pravi, da obstajajo sedaj boji pri Ypres povečini v ostih spopadih artilerije. Nemei baje grade močna železna vrata v fortu Lapin pri Bruegge, ker se boje, da bi se z morske strani ne poškodovale velikih zatvornic, kar bi imelo za posledice poplave.

P O Z O R I

Dobili smo še par sto "PRA-TIK". Kdor jo želi dobiti, naj pošlje 12 centov.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 83 Cortlandt St., New York City.

Spopadi na morju.

Izgube na obeh straneh.

Nemški podmorski čoln je potopil angleški torpedni čoln rušilec ter neko ribiško ladjo.

IZGUBE NEMCEV.

Razdejana sta bila tudi dva nemška rušilca. Del moštva se je posrečilo rešiti.

London, Anglija, 2. maja. — Angleški admiraliteta je objavila danes sledeče poročilo: "V bližini Galloper in North Hinder svetilnika je prišlo v soboto dopoldne do cele vrste manjših spopadov. Angleški rušilec "Recruit" je bil potopljen od nekega nemškega podmorskega čolna. Štiri častniki in 21 mož posadke je rešil ribiški parnik "Daisy". Ob 3. uri popoldne sta dva nemška torpedna čolna napadla ribiški parnik "Colombia". Nemei niso razvili pri tem svoje zastave. Ribiško ladjo se je torpediralo ter se je potopila. Rešil se je le en mož posadke.

Nato je pričela divizija angleških torpednih čolnov rušilec, obstoječa iz "Lafey, Leonidas, Javfond, Lark" in drugih, zasledovati Nemei in po eno uro trajajočem zasledovanju se je posrečilo potopiti dva nemška torpedna čolna. Angleži niso imeli nikakih izgub. Dva nemška častnika in 44 mož se je rešilo ter ujelo.

V poročilu omenjeni Galloper svetilnik leži kakih 30 milj od Harwicha, dočim leži North Hinder svetilnik v nekako isti razdalji od Ostende. Ravno v zadnji omenjenem distriktu je vse polno nemških podmorskih čolnov, ki preže na parnike.

"Recruit" je bil majhen torpedni rušilec, vsebuje 365 ton ter je bil zgrajen leta 1896. Celo posadka je obstajala iz 60 častnikov in mož ter je izgubilo pri tem 36 ljudi življenj.

Angleški rušilci, ki so razdejali nemške, so novejšega tipa ter so bili zgrajeni leta 1913. Vsebujejo skoro tisoč ton ter vozijo z naglico 29 voziljev na uro.

Omejen parobrodni promet.

London, Anglija, 2. maja. — Oficijelni tiskovni urad naznanja, da je angleška admiraliteta sklenila omejiti tekoni prihodnjega poletja križarjenje jaht in drugih privatnih ladij ob angleški obali.

Torpediranje ameriškega parnika

London, Anglija, 2. maja. — Glasom poročila Central News je bil ameriški petrolejski parnik "Gulfight" torpediran v bližini Seilly otokov, nkar se ga je prevedlo v Crow Sound.

Moštvo se je izkrcalo na Seilly otokih ter so častniki izjavili, da je zadel kapitana kap ter da sta utonila dva mornarja. "Gulfight" je vseboval nekaj preko 5000 ton ter je imel na krovu 55,000 sodov petroleja ter namenjen v Rouen, Francija.

Parnik je bil last Gulf Refining Co. ter je bil zgrajen v Camden. Vreden je bil \$160,000.

Washington, D. C., 2. maja. — Neoficijelno poročilo, da se je torpediralo ameriški petrolejski parnik "Gulfight", je vzbudilo tukaj resne skrbi. Oficijelni krogi se nočejo za sedaj izraziti glede tega slučaja, ker pričakujejo oficijelnega poročila.

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1915

so vendar enkrat dospeli. Danes smo jih pričeli raspolajati naročnikom. Kdor želi dobiti 6 knjig in sicer: 1. Koledar za leto 1915; 2. Mesia, 1. zvezek; 3. Nadimicom, 2. zvezek; 4. Zgodovina slovenskega naroda, 4. zvezek; 5. Slovenske večernice, 68. zvezek; 6. Duhovni boj (molitvenik), naj nam dopolnje.

1 DOLAR, Knjige oddajamo, ali po pošti, ali ekspresom. Slov. Publishing Co., 83 Cortlandt St., New York City.

Stališče Kitajske.

Kitajska se sicer upira, vendar pa se domneva, da bo Japonska izsilila svoje zahteve.

Washington, D. C., 2. maja. — Dasiravno so uradniki državnega departamenta danes zanimali, da se je v oficijelnem poročilu poročalo o odklonitvi gotovih zahtev Japonske od strani Kitajske, se vendar vrjame tozadevnim neoficijelnim vestem, ker se je računalo s tem, da ne bo hotela Kitajska sprejeti stavljenih predlogov.

Nemogoče je dobiti informacije glede korakov, katere bo storila Japonska z ozirom na odklonitev. Ne dvomi se pa, da bo Japonska na ta ali oni način izsilila vse, kar zahteva od Kitajske. Nobena tuja vlada ni dosedaj dvignila formalnega protesta proti postopanju Japonske ter je zelo dvomljivo, da bi intervenirala kaka država v slučaju, da bi Kitajska apelirala na vesile.

V vladnih in diplomatičnih krogih se varuje najstrožjo tajnost glede vdeležbe Združenih držav pri pogajanjih med Kitajsko in Japonsko in edina poročila glede poteka pogajanj prihajajo iz Pekina.

Domneva se, da ne bodo stavile Združene države Japoncem zaprek na pot. Druge države pa so s sedanjo vojno tako zaposlene ter prisiljene živeti v dobrih odnosih z Japonsko, da ni pričakovati nasprotovanja proti nastopu Japonske.

Priprave za drugo zimsko kampanjo.

London, Anglija, 2. maja. — Iz baje zanesljivega vira je izvedel bucareški dopisnik "Daily Mail", da se pripravlja Nemčija za drugo zimsko kampanjo.

Praznovanje 1. majnika.

Pariz, Francija, 2. maja. — Vojna ni preprečila praznovanja 1. majnika in tukajšnji socialisti so vzporedno običajno parad. Stevilne demonstracije so se vršile na različnih mestih v Švici in v Španiji in povsod se je protestiralo proti nadaljevanju vojne ter razširjalo mirovno idejo. Govorilo se je tudi proti militarizmu in vedno naraščajočemu oboroževanju. Demonstracije so se završile povsod na miren in dostojen način.

Legar v Srbiji.

Včeraj je dospel v New York s parnikom "Patria" dr. Clapham P. King. Spremljalo ga je osem bolniških streljnic. Zdravnik je pridržen ameriškem Rdečemu križu in se je mudil dolgo časa v Srbiji. Izjavil je, da ni mogel popisati razmer, ki vladajo v tej nesrečni deželi. Če ne bo takojšnje pomoči, bo vse prebivalstvo pomrlo za tifusom. Samo v oni bolnišnici, kjer je bil on, je umrlo zadnji čas šest zdravnikov in 11 bolniških streljnic.

Sovražnik organiziranega delavstva umrl.

V New Yorku je umrl včeraj bivši kongresnik Charles Littlefield, ki je bil eden največjih nasprotnikov organiziranega delavstva. Samuel Gompers je nekoč otvoril proti njemu ostro kampanjo v državi Maine, a ni ničesar opravil.

POZORI

Vsak, ki se naroči na "Glas Naroda" in nam pošlje najmanj en dolar (za štirimesečno naročnino), dobi zastoj

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1915.

Ker smo lansko leto tiskali tritisoč tisoč več, ga imamo še nekaj v zalogi. Rojaki, ne zamudite te ugodne prilike! Koledar dobe tudi stari naročniki, če nam pri obnovitvi naročnine naznanijo, da ga še nimajo.

Slovenic Publishing Co., 83 Cortlandt St., New York City.

Položaj v Mehiki.

Iz glavnega stana generalov Ville in Obregona prihajajo nasprotujoča si poročila.

Washington, D. C., 2. maja. — Situacija v Mehiki je z vsakim dnem bolj zamotana in iz nasprotujočih si poročil tukajšnjih agentur Ville in Carranze je nemogoče dobiti jasno sliko.

Carranzova agentura je danes objavila, da je general Obregon tekem večerajšnjega dneva zasedel mesto Leon. To mesto leži daleč na severu od Irapuato, kjer je Obregon pred nekaj časa potolkel armado generala Ville ter v bližini Aguas Calientes, kjer zbira Villa novo armado ter jo preskrblja z vsem potrebnim. Na drugi strani pa poročajo Villovi pristasi, da so v zadnjem času čete Ville porazile Obregona na sredi poto med Leon in Irapuato. Glasom tega poročila je izgubila Obregonova armada v tej bitki nad 600 mož in veliko množino orožja in municije, katero so zaplenili vojaki Ville.

Državnemu departamentu ni določeno nobeno oficijelno poročilo glede pozicij armad v zadnjih dnevih ter ne more vsled tega potrditi vesti s te ali oni strani.

Ubiti na železniškem križišču.

Cleveland, O., 2. maja. — Tri osebe so bile ubite in en možki je bil ranjen pri nezgodi, ki se je pripetila danes na križišču New York Central železnice in Valls Road, kjer je zadel neki Lake Shore ekspresni vlak v neki avtomobil. Mrs. Foster, žena mehanika iste železnice v Collinwood in njena 21letna hči sta bili na mestu ubiti in 6letni sin nekega sosedja Fosterja je bil tako težko poškodovan, da je na poti v bolnico umrl. Foster sam, ki je vozil avtomobil, je težko poškodovan.

Paznik Elwell je skušal ustaviti avtomobil, a Foster je skušal priti preko križišča pred vlakom. Domneva se, da je odpovedal motor naravnost na tračnicah.

Truplo Mrs. Foster je vlekkel vlak na razdaljo 200 jardov, dočim je vrgel hčerko v stran, kjer je obležala mrtva.

15,000 ljudi pri paradu.

Winnipeg, Man., Canada, 2. maja. — Tukajšnje parade socialistov se je vdeležilo nad 15,000 oseb ter je bila to največja parada, kar se jih je kdaj priredilo v tem mestu.

Nižje cene

za denarje v staro domovino.

Pošljamo denar na Kranjsko, Stajersko, Primorsko, Koroško, Tirolsko, Češko, Hrvaško in Ogrsko tako zanesljivo kakor pred vojno. Iz poslovanja zadnjih treh mesecev smo se da dobrega prebrili, da pride denar tudi sedaj sigurno v roke naslovnikov.

Vojakom se ne more sedaj denar pošiljati, ker se nikdar za gotovo ne ve kje se nahajajo, in nam skoraj vsaki pošiljevalec na svoje okoliščine, ki so se spremenile, ne morejo dati odgovora.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplašati.

K	¢	K	¢
5.....	.90	130.....	13.80
10.....	1.75	140.....	21.45
15.....	2.60	150.....	23.10
20.....	3.40	160.....	24.75
25.....	4.25	170.....	26.40
30.....	5.05	180.....	28.05
35.....	5.90	190.....	29.70
40.....	6.70	200.....	31.35
45.....	7.55	250.....	33.00
50.....	8.25	300.....	41.25
55.....	9.10	350.....	49.50
60.....	9.90	400.....	57.75
65.....	10.75	450.....	66.00
70.....	11.55	500.....	74.25
75.....	12.40	600.....	82.50
80.....	13.20	700.....	90.75
85.....	14.05	800.....	115.50
90.....	14.85	900.....	132.00
100.....	15.60	1000.....	148.00
110.....	18.15		163.00

Kar ne čez sedaj Jake spreminjate
ni rojaki vedno gladijate na naš obris
TVRDKA FRANK SAKSER

Boj proti zavživalcem narkotičnih sredstev.

SPISAL PERRY M. LICHTENSTEIN, HIŠNI ZDRAVNIK V TOMBS ZAPORIH V NEW YORKU.

STRAHOVITO RAZŠIRJENJE ZAVŽIVANJA OMAMLJIVIH SREDSTEV. — RAZLIČNE VRSTE NARKOTIKOV. — NARKOTIKA IN HUDODELSTVA. — UČINKOVANJE TEH SNOVI NA TELESNI USTROJ ČLOVEKA, POSEBNO NA ŽIVČEVJE. — STATISTIKA GLEDE NARODNOSTI IN PLEMEN.

Tudi jaz sem bil začuden vsled hitrega naraščanja števila takih, ki zavživajo narkotična sredstva. V Tombs zaporih je bilo povprečno dnevno število aretiranih 20, včasih one, ki so tržili z narkotičnimi sredstvi. Sedaj pa je naraslo povprečno število na 50 na dan. V to število so vštete ženske in moški. Povprečno letno število aretiranih znaša 16.000. Število ohih, ki so udani zavživanju heroina, morfina in kokaina, znaša nekako šest odstotkov.

Teh šest odstotkov tvori jetnike, katere se je aretiralo radi trgovine z drogami ali narkotiki, ali ki so sami izjavili, da jemljejo narkotična sredstva. Prepričan sem, da bi bil odstotni podstavek večji, ako bi se preiskalo tudi ostale jetnike v zaporih. Nekako polovica vseh, ki so v preiskovalnem oddelku in katere se zdravi, noslja heroin. Ena četrtina rabi morfin, ostali pa kokain.

Kar se tiče načina, kako so se posamezni navadili zavživati narkotične snovi, sem ugotovil, da je bilo zelo majhno število žrtev, ki pripisujejo njihovo navado zdravniškemu predpisu. Sedaj, ko je uveljavljena Harrison postava, se bo to število gotovo zmanjšalo na minimum. Pri zdravljenju in opazovanju nad 300 slučajev sem našel le kakih 50 takih ljudi. Večina teh žrtev so bile ženske, ki so trpele na gotovih kroničnih boleznih. Obžalovanja vredno je, da zdravniki obvestijo pacienta, da bodo dobili morfin, kokain itd. Pacienti bi ne smeli ničesar vedeti o naravi zdravil. Ni treba dosti, da se izpremeni nevrotika (bolnega na živeh) v zavživalca narkotikov. Drugi jetniki so zopet izjavili, da so jih zavedli prijatelji v noslanje narkotičnih stvari, katere se označuje z imeni kot "happy dust" (srečnosni prah) ali "snow" (sneg).

Veliko ljudi je prišlo do prepričanja, da je prodaja teh narkotičnih sredstev zelo dobičkonosna kupčija.

Ti ljudje so krivi, da se je prokletstvo tako razširilo in povečalo. Na te ljudi pa naj bi tudi padla roka postave z največjo strogostjo. Odgovorni so za več gorja in hudodelstev kot katere druga vrsta hudodelcev.

Ti ljudje so razposlali svoje agente med pristaše gang, ki stoji na mestnih vogalih ter poseda po biljardnih prostorih, z naročilom, naj se poprijateljijo z njimi ter jih zavedejo v zavživanje narkotikov.

V sedanjih časih je prav tako običajno pustiti krožiti v družbi gansterjev dozo heroina kot je bilo v starih časih navadno, da se je ponudilo tobak za nosljanje. To ni nikako pretiravanje, temveč dejstvo. Pri zadeti interesi so delali tako dobro, da je sedaj komaj najti v New Yorku biljardnico, ki bi ne bila obenem zbirališče prijateljev omamljivih snovi. Licence za take prostore bi se morale omejiti.

Te narkotične snovi pa se je tudi prodajalo otrokom v sladkorju. Tekom svoje prakse sem prišel v stik z dečki in deklicami, stariji po 16 let, ki so priznali, da že več kot dve leti zavživajo narkotične snovi. Kako usmiljena vredno izgledajo ti reveži! Veliko bolj hitro namreč propadejo kot pa odrasli individui.

Veliko ljudi prične jemati narkotična sredstva radi pomanjkanja spanja. Nova Harrison postava bo pometla s tem vzrokom. Med žrtvami, ki jemljejo narkotične snovi iz tega vzroka, je veliko zdravnikov in bolniških strežnic. Zdravil sem več strežnic, ki so si vbrizgavale morfin pod kožo. Drugi se navadijo na narkotika, da zaduše žalost in skrbi in drugi zopet, da si olajšajo velike telesne bolečine, ki nastopijo pri neozdravljivih boleznih, naprimer pri raku.

Kadar se enkrat ljudje navadijo na zavživanje narkotičnih sredstev, storijo vse, da si preskrbe nove zaloge. Ni ga hudodelstva, katero bi ne storil narkotikom udan človek. Manjše prestopke se izvrši z namenom, da se pride do narkotikov, večje pa vedno pod

Dr. Lichtenstein.

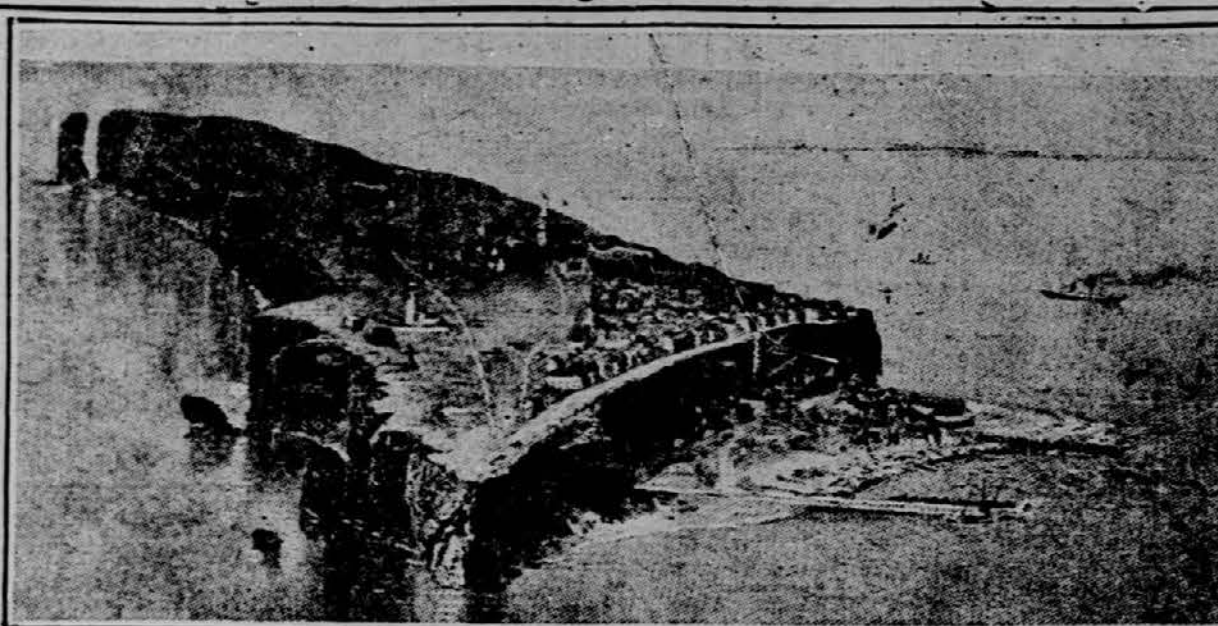
Da pa se razume delovanje teh narkotičnih sredstev na one, ki so jim udani, je treba izpregovoriti par besed o tem, kako izgledajo in kakšen upliv imajo na živčni sistem dotičnih. Kaj pa je narkotično sredstvo? Označi se ga lahko s stvarino, koje delovanje obstoji v tem, da povzroči spanje ali izgubo čustvovanja. Narkotična sredstva so heroin, morfin, kokain, opij in Jen-ši.

Heroin je bel prašek grenkega okusa ter je parkrat močnejši kot pa morfin. Ponavadi se ga noslja. Morfin je fin bel prašek, ki se da gnesti kot sneg ter je zelo grenkega okusa. Ponavadi se ga uporablja za vbrizgavanje pod kožo. Kokain je bel prašek v kosmah zelo grenkega okusa. Ponavadi se ga noslja. Opij je rjava, gumij podobna snov, ki ima poseben, sladok duh, a je grenkega okusa. Ponavadi se ga zvije v zrna ter kadi.

Glede upliva teh narkotičnih snovi se hočem omejiti pri razpravi le na živčevje.

Opij povzroča povečanje duševnih sil ter vzbuja domisljivo. Človek pod uplivom opija nima zanimanja za zunanje stvari. Nobena stvar ga ne razburja, dočim je domisljivo prijetno razburjena. Vse skrbi in žalosti so začasno pozabljene in dotičnik se čuti zadovoljnega in srečnega. Temu sledi

NEMŠKI OTOK HELGOLAND, IMENOVAN "NEMŠKI GIBALTAR", V SEVERNEM MORJU.

HELIGOLAND AS IT APPEARED WHEN RELINQUISHED BY GREAT BRITAIN TO GERMANY

THE NEW HARBOR AT HELIGOLAND

stanje v polsnu in nato globok spanec. Oseba ima fantastične sanje, povečini nemogoče vsebine. Narkotika ali spanje je globoko in dotičnika je težko zbuditi. Zenece v oči so skrčene do take mere, da so videti kot majhne pičice.

Ko preneha upliv opija, je dotičnik nemiren, zbit in nezmožen, la bi koncentriral svoje misli. Moralno čustvo je otropelo ter se čuti loteni preganjanju.

Upliv kokaina je različen od onega morfina. To narkotično sredstvo poveča vse duševne zmognosti in dotičnik pridobi tudi na telesni moči. Neki človek je priznal, da je šel večkrat po 72 ur brez vsakega počitka, dokler je bil pod uplivom tega strupa. Koncem te dobe se je zgrudil ter je moral zopet vzeti prašek, da je prišel k sebi. Ravno radi tega upliva kokaina je veliko ljudi prišlo jemati heroin, da bi prišel zaželjeni spanec, ko bi enkrat po nehal upliv kokaina. Ta kombinacija je zelo nevarna.

Ako se vzame kokain, so pozabljene vse skrbi in dotičnik je nad vse srecen. Temu uplivu kokaina pa sledi fizična in duševna nemoglost, slabost ter glavobol. Kokain povzroča razširjenje zenice.

Veliko ljudi je mnenja, da se vsi ljudje, udani tem narkotičnim sredstvom, suhi, oveneli in motnega pogleda. To je tako malo res kot ono, da imajo vsi pijanci rdeče nosove, zabuhle obraze in zanemarno zunanost. Pijance na newyorški Bowery izgleda čisto drugače kot oni na 5. Ave. Isto velja tudi za zavživalce narkotičnih sredstev. Narkotik, ki postava po biljardnicah, ki nima nobenega posla ter je enkrat na teden v resnici primerno, izgleda drugače in ne bo tako dolgo vzdiral kot pa oni, ki živi v udobnih razmerah, ki je pošteno trikrat na dan in ki ima svoj posel ali delo. Poznal sem ljudi, ki so zavživali ta sredstva skozi 25 let, a se še vedno dobro izgledali. Ljudje, ki zavživajo narkotična sredstva pod neugodnimi razmerami, izgledajo ponavadi slabo in zanemarno. Videti je, da so izgubili vse zanimanje za zunanji svet. Njih oči so medle in misli morejo koncentrirati le na en predmet in ta je, — kako dobiti sveže blago.

Jemanje narkotikov skozi usta ima slabe posledice. Ljubitelj se privadi grenkemu okusu ter ne prestanto hrepeni po narkotiku. Presenetljivo je, kako veliko ljudi, ki zavživajo droge na ta način, trpi na jetiki.

Ako se vzame vsa navedena fakta v poštev, se pride do zaključka, da so opij in njega derivati bolj škodljivi za telo kot pa alkoholne pijače. Z tem pa ne mara zagovarjati prevelikega zavživanja opojnih pijač. Naše otroke se uči v šolah, naj se varujejo alkohola in tobaka. Ali se pa zgojdi isto glede narkotikov? Ali se svari mladino pred to kugo, ki se širi s tako presenetljivo naglico? Glede različnih plemen in narodov sem prišel z ozirom na zavživanje narkotikov do sledečega zaključka:

Simptomi na bolnikih, kadar se jim odtegne narkotika.

Ako ne dobi zavživalce drog običajne količine narkotičnega sredstva, kateremu je udan, se po kažejo znaki, ki so prav značilni. Prijatelj narkotik se dobi ponavadi v postelji. Ko se ga pozove, vstane, prične plezati po vseh starih, se iztezavati ter zdehati. Oči ima solzne in večkrat tudi kiha. Ponavadi trpi dotičnik močne bolečine v drolu ter ga mučijo še številni drugi napadi. Zenece očes so razširjene in reakcija napram

luči je počasna. Žila hitro utripa, med 100 do 140 na minuto. Bolnik ne more zaspati in pojavljajo se halucinacije.

Zgoraj opisani simptomi pa se pojavljajo le pri opiju in derivatih opija. (Od opija prihajajočih snovi). Oni, ki so udani kokainu, ne kažejo teh znakov. Zavživalci kokaina hitro gube na teži, utripanje žile je hitro in mučijo jih krči. Vsled tega je jasno, da niso ti znaki tako silni kot oni pri morfinu, ki je derivat opija. Koža zavživalcev kokaina je suha in oči udrte.

Ljubitelji teh snovi jih spravljajo na različne načine v telo. Najbolj navaden način je nosljanje. Naslednja metoda je vbrizgavanje pod kožo. Tretja je kajenje narkotika in četrt zavživanje skozi usta.

Kak upliv imajo ti različni načini na organizem dotičnega? Nosljanje ima za posledico veliko izpremembo tega organa. Najprej je opaziti oteklino in rdečico. Nato se pojavi majhna rana, iz katere teče kri. Ta rana se razširi in nastane votlina, vsled katere izgubi nos prvotno obliko.

Vbrizgavanje pod kožo ima strašne posledice. Roki in kolena izgledajo kot pokrita z majhnimi ranami, ki se pojavijo, ker si dotičnik ne izpere mesta, kamor je bil utaknil brizgalko. Tudi noče izgubljati časa, da bi zavihal rokave, temveč potisne iglo kar skozi obleko.

Kajenje opija povzroča manjše izpremembe v organizmu kot pa uporaba drugih načinov zavživanja. Poznal sem ljudi, ki so kadili opij skozi 25 let, a kljub temu ni bilo opaziti nobene izpremembe v njih organih. Večina teh ljudi je dobro rejena ter izgleda zdravo. Seveda pa je tudi v tem slučaju glavno to, v kakih razmerah živi dotični. Ljubitelj, ki ne je vsaki dan primerne količine, bo hitreje propadel kot pa oni, ki bolj pazi nase.

Jemanje narkotikov skozi usta ima slabe posledice. Ljubitelj se privadi grenkemu okusu ter ne prestanto hrepeni po narkotiku. Presenetljivo je, kako veliko ljudi, ki zavživajo droge na ta način, trpi na jetiki.

Ako se vzame vsa navedena fakta v poštev, se pride do zaključka, da so opij in njega derivati bolj škodljivi za telo kot pa alkoholne pijače. Z tem pa ne mara zagovarjati prevelikega zavživanja opojnih pijač. Naše otroke se uči v šolah, naj se varujejo alkohola in tobaka. Ali se pa zgojdi isto glede narkotikov? Ali se svari mladino pred to kugo, ki se širi s tako presenetljivo naglico? Glede različnih plemen in narodov sem prišel z ozirom na zavživanje narkotikov do sledečega zaključka:

Emeno plemo (Japonci in Kitajci). — Je najbolj udano narkotikom. Kadijo opij in žvečijo

Jen-ši. Kokain uporabljajo le malo in še redkeje vbrizgavanje.

Črno plemo. — Prijatelji kokaina, posebno črnci, ki prihajajo iz južnih držav. Kade tudi opij ter rabijo heroin, a ne tako pogosto kot beli.

Belo plemo. — Zavživajo heroin, morfin in kokain, uporabljajo vbrizgavanje pod kožo. Kade tudi opij, a ne tako pogosto kot pa Kitajci.

Kar se tiče spola, prevladuje možki v precejšnji meri.

Zanimivo je tudi opazovati narodnost, stan in družabno stališče prijateljev drog. Kitajci, Amerikanci in Italijani so tri narodnosti, ki so najbolj pogosto zastopane. Za njimi pa pride ameriški Žid. V celni svoji praksi sem imel posla le z enim Grkom, ki je jemal morfin. Rusi in Nemci, ki so zelo redko zastopani. Dobil pa sem informacije, da se je ta navada že zelo razširila v Nemčiji in Angliji.

Dr. Karel Habetinek umrl. Bivši predsednik najvišjega sodišča in justični minister dr. Karel Habetinek je pred kratkim umrl. Pokojnik je bil profesor na praški univerzi. 21. februarja 1868. je prišel na dunajsko univerzo. 4. februarja 1871. ga je poklical Hohenwart v svoj kabinet. 30. oktobra 1871. je to ministristvo odstopil. Habetinek je postal član državnega sodišča. 19. novembra je bil imenovan za prvega podpredsednika najvišjega sodišča. Po odstopu Stremayerja je postal Habetinek 10. februarja 1899. predsednik najvišjega sodišča. Julija meseca 1904. je stopil v pokoj. Bil je tudi član gospodarske zbornice.

Nemiri vsled draginje v Kartagenu.

V provinci Kartageni je došlo zopet vsled draginje do nemirov. 4000 rudarjev in 10.000 kmetov in kmetice je prišlo v Kartageno in so skušali predreti žandarmerijski kordon. Pri tem je bilo več oseb ranjenih. Pred mestno hišo je množica manifestirala ter zahtevala kruha. Župan je hotel množico pomiriti. Iz Murcie so došle podobne vesti. Povsod so bili shodi.

Beda v Zgornji Italiji. Prefekt v Vincenzi je imel govor, v katerem je zahteval, naj se izdajo radikalne odredbe, da bo pomagano domov vrnivši se emigrantom, ki trpe največjo bedo. Samo v provinci Viciena je 31 tisoč takšnih oseb, ki nimajo ne služba ne živeža. Vlada je dala za to provinco že 200.000 lir, a to ne zadostuje. Treba je tem ljudem preskrbeti zasluzkov. Na Benetkem so skoro vsak dan demonstracije in ženske že plenijo, ker trpe lakoto.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojaki.

Izgube 97. pešpolka.

Radosich Absalom, 9. stot., m.
Rakar Ivan, 3. stot., 1890. m.
(18.—31. okt. 1914.)
Raudnič Josip, 9. stot., ranjen.
Ravbor Ivan, 10. stot., 1879. m.
(18.—31. okt. 1914.)
Razder Josip, 2. stot., vjet.
Reje Ivan, 1. stot., iz Grahovega, ranjen.

Remec, 7. stot., ranjen.
Renar Andrej, 7. stot., mrtev.
(8.—31. dec. 1914.)
Repar Ivan, 7. stot., iz Toplice, ranjen.
Reven Ferdinand, 6. stot., iz Idrije, vjet.

Režek Franc, 8. stot., ranjen.
Ribarič Anton, 2. stot., ranjen.
Rihtar Josip, 1. stot., ranjen.
Ritossa Matija, 1. stot., ranjen.
Rogelja Franc, iz Temnice m., (18.—31. okt. 1914.)

Roje Anton, 2. stot., ranjen.
Rožanec Franc, 2. stotinja, r.
Rožič Josip, 1. stot., ranjen.
Rozin Hektor, 2. stot., ranjen.
Runin Ivan, 8. stot., ranjen.
Runko Ivan, 9. stot., ranjen.

Rupnik Jakob, 5. stot., ranjen.
Rutar Josip, 1. stot., ranjen.
Seurek Franc, 5. stot., ranjen.
Sederčič Valentin, 10. stot., r.
Selmak Anton, 1. stot., iz Trsta, ranjen.

Segulin Anton, 2. stot., 1883. m. (18.—31. okt. 1914.)
Segulin Anton, 2. stot., ranjen.
Sekelsk Andrej, 2. stot., r.
Sekulič Benedikt, 2. stot., r.
Sema Josip, 12. stot., ranjen.

Semolich Josip, 7. stot., ranjen.
Senica Josip, 4. stot., ranjen.
Sever Anton, 3. stot., 1889. m. (8.—31. dec. 1914.)

Sigoj Josip, 1. stot., ranjen.
Simič Josip, 10. stot., iz Jelšan, mrtev. (18.—31. okt. 1914.)
Sincič Rudolf, 10. stot., m. (18. do 31. okt. 1914.)

Švik Franc, 5. stot., 1882. m. (8.—31. dec. 1914.)
Škerb Andrej, 1. stot., ranjen.
Škerl Viktor, 5. stot., ranjen.
Škok Josip, 1. stot., ranjen.

Škrblj Franc, 8. stot., ranjen.
Škuk Mihael, 7. stot., ranjen.
Škvarča Franc, 2. stot., ranjen.
Šlokar Josip, 1. stot., mrtev. (8.—31. dec. 1914.)

Sokol Anton, 7. stot., ranjen.
Sršič Karel, 2. stot., iz Trsta, r.
Špacapan Anton, 8. st., ranjen.
Sterle Ivan, 3. stot., ranjen.
Šibelj Alojzij, 5. stot., iz Smarij, m., (18.—31. okt. 1914.)

Stopar Anton, 5. stot., ranjen.
Stopar Jakob, 12. stot., ranjen.
Stopar Vinko, 12. stot., ranjen.
Strgar Anton, 12. stot., ranjen.
Stopar Vinko, 12. stot., ranjen.

Strgar Anton, 12. stot., ranjen.
Šturm Peter, 7. stot., ranjen.
Šuligoj Ivan, 2. stot., ranjen.
Svetina Franc, 5. stot., ranjen.
Tankovih Franc, 8. stot., m. (18. do 31. okt. 1914.)

Tavčar Aleksander, 6. stot., r.
Testen Alojzij, 2. stot., ranjen.
Tomine Andrej, 7. stot., ranjen.
Tomšič Ivan, 10. stot., iz Trnovca, 1885. m., (18.—31. okt. 1914.)

Tončeli Matija, 2. stot., ranjen.
Trenta Viktor, 1. stot., iz Šmihela, 1892. m. (8.—31. dec. 1914.)
Tripur Anton, 11. stot., ranjen.
Tripper Anton, 6. stot., ranjen.

Trlikar Anton, 3. stot., ranjen.
Trost Jakob, 6. stot., mrtev. (18.—31. dec. 1914.)
Turk Ignac, 2. stot., vjet.

Udovič Josip, 5. stot., mrtev. (8.—31. dec. 1914.)
Ujčič Josip, 2. stot., ranjen.
Umek Josip, 1. stot., iz Komna, mrtev. (18.—31. okt. 1914.)

Urlih Josip, 6. stot., mrtev. (18. do 31. okt. 1914.)
Uršič Alojzij, 1. stot., ranjen.
Valentič Ivan, 1. stot., ranjen.

Valentič Ivan, 7. st., ranjen.
Vatovec Josip, 12. stot., ranjen.
Velušček Franc, 5. stot., iz Trsta, mrtev. (18.—31. okt. 1914.)
Vidie Franc, 3. stot., iz Dol.

Utiče, mrtev. (18.—31. okt. 1914.)
Vidmar Leopold, 7. st., ranjen.
Vidmar Štefan, 12. stot., iz Colara, ranjen.

Vogrčič Rafael, 1. stot., iz Tolmina, mrtev. (18.—31. okt. 1914.)
Volarič Ludvik, 1. stot., ranjen.
Zadnik Franc, 1. stot., ranjen.

Žagar Josip, 1. stot., ranjen.
Zagorjan Jakob, 2. st., ranjen.
Zakrajšek Anton, 1. stot., r.
Zavavlav Angelik, 1. stot., r.
Žgavec Franc, 6. stot., iz Tolmina, 1891. m. (18.—31. okt. 1914.)

Zidie Ivan, 1. stot., ranjen.
Zidarič Anton, 7. stot., ranjen.
Zidarič Ivan, 9. stot., iz Kopra, ranjen.

Živec Anton, 10. stot., iz Skopaga, m. (18.—31. okt. 1914.)
Zlobec Evgen, 2. stot., ranjen.
Zorman Gašper, 7. stot., iz Slavine, mrtev. (18. do 31. okt. 1914.)
Zorzin Marko, 3. stot., ranjen.
Žužek Štefan, 7. stot., ranjen.
Zvab Franc, 11. stot., ranjen.
Zwiefler Franc, 6. stot., ranjen.

Iz seznamka izgub št. 148. z dne 24. marca 1915.

Abram Alojzij, 87. pešp., 8. st., iz Blance, 1892. m., mrtev.
Agrež Franc, 87. pešp., 8. stot., ranjen.
Andrian Jordan, 97. pešp., 10. stot., vjet.

Aničič Anton, 97. pešp., 6. st., ranjen.
Arnič Franc, 87. pešp., 6. stot., iz Luč, ranjen.
Avgustinič Avgust, 87. pešp., 6. stot., iz Beizelskega, ranjen.

Ažman Peter, 87. pešp., 4. stot., ranjen.
Babič Alojzij, 87. pešp., 1. st., ranjen.
Bajc Alojzij, 97. pešp., 6. stot., Bukovje, ranjen.

Baljavce Peter, 97. pešp., 4. st., ranjen.
Barbarič Anton, 97. pešp., 4. st. ranjen.
Basanič Anton, 97. pešp., 1. st., ranjen.

Batatelj Franc, 97. pešp., 10. stot., Kamje, 1893. vjet.
Bavčar Andrej, 97. pešp., 10. stot., Černiče, 1893. vjet.
Bažak Ivan, 87. pešp., 6. stot., ranjen.

Benič Ivan, 97. pešp., 10. stot., iz Kopra, vjet.
Berec Andrej, 97. pešp., 10. st., Dornberg, vjet.
Bernobuh Ivan, 97. pešp., 10. stot., ranjen.

Bisjak Anton, 97. pešp., 10. st. Fara, 1893. vjet.
Bizjak Leopold, 97. pešp., 9. stot., ranjen.
Blažič Franc, 87. pešp., 6. stot., ranjen.

Branjnik Peter, 97. pešp., 9. st., iz Gorice, 1889. vjet.
Bratina Rudolf, 97. pešp., 10. stot., vjet.
Bratovič Ivan, 97. pešp., 10. st., Orsera, 1893. vjet.

Brečević Peter, 97. pešp., 9. st., mrtev.
Brejac Alojzij, 87. pešp., 6. st., mrtev.
Bressan Marij, 97. pešp., 10. st., vjet.

Breznik Lenard, 87. pešp., 5. stot., ranjen.
Brie Franc, 97. pešp., 10. stot., Grahovo, 1891. vjet.

Dr. Denburg in nemško časopisje.

Amsterdam, Holandsko, 2. maja. — Nemško časopisje se je zelo razburilo vsled izjav dr. Denburga v Zdrženih državah, ki se tičejo pogojev, pod katerimi bi sklenila Nemčija mir. Posebno ogorčenje vlada glede izjav Denburga, tičečih se Belgije in nemških kolonij.

Berlinska "Post" označuje izjave "kot dober dokaz politične nemoči ki konečno dokazuje nezmožnost Denburga v ulogi državnikar". — "Deutsche Tageszeitung" dvomi, da so prišle te izjave iz ust dr. Denburga ter pozivlja slednjega, naj objavi popravek. Konečno pravi, da bo dobila nemška vlada natančna pojasnila glede te zadeve.

Kako se je ravnalo z Amerikancem.

S parnikom "Philadelphia" je prišel večerj v New York naturalizirani Amerikane Henry Beigel, ki je bil v Angliji dvakrat aretirani radi volunturnosti ter se nahajal v samotnem zaporu v Londonu. Beigel je izpovedal, da se ga je konečno prevedlo v Liverpool ter deportiralo. Beigel pravi, da je po rodu Alžajčan ter da stanuje že dolgo vrsto let v Združenih državah. Ko je izbruhnila vojna, je šel v London po naročilu svoje tvrdke ter dobil več naročil za zaveznike. V decembru se ga je naenkrat prijel. Tri mesece je bil popolnoma ločen od ostalega sveta.

Zaplemba živil.

Berlin, Nemčija, 2. maja. — Nemška uprava na Ruskem Poljskem je izdala povelje, da naj se zapleni v onem ruskem ozemlju, ki je v nemških rokah, vse žito. Vsak prebivalec bo dobil do prihodnje žetve samo 55 funtov žita.

Upanje za Franka.

Atlanta, Ga., 2. maja. — Pomislilna oblast ho najbrž sprejela prošnjo Franka za pomiloščenje.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-ber-ton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUGE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kana.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 368-3. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikačji se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boče oziralo

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNAJJE!

Vse proteste, iniciative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Greh dedka Martina.

I. N. Potapenko. — Za G. N. priredil J. T.

— Očka, povej, zakaj plavajo oblaki mimo meseca? — Pogled vendar. — Nepristano plavajo, mesec pa nepremično stoji. — Zakaj, dedek? — Je vprašal osemletni Vaska svojega starega očeta Martina. — Nepremično ga je gledal s svojimi malimi očmi in se še tesneje zvil v njegov kožuh.

— Ti si pa res učenjak. — Kdo ti je povedal, da stoji mesec na miru? — Saj ne stoji, ampak plava po nebu. — Sedaj je tam, zjutraj bo pa čisto na drugi strani neba. — Odtam bo šel pa spat.

Vaska je za trenutek utihnil in premišljeval, potem pa vprašal:

— Ali je daleč od zemlje do meseca, dedek?

— Norček, kaj vprašuješ? Ali je mogoče že kdo meril? — Nikdo še ni premeril te razdalje.

— Sto vrst je mogoče?

— Mogoče jih je sto, mogoče jih je tisoč, kdo ve? — je odvrnil nekoliko ježno.

Najbrže si ni mogel predstavljati koliko je tisoč. Svojega unuka je zelo ljubil, ni bil pa zadovoljen, če mu je staval vprašanja, na katera ni vedel odgovora.

— Ali veš, kaj je mesec? — Ali veš, ga je vprašal slednjič.

— Mesec? — je ponovil Vaska zamišljeno. — Mogoče je luč kakor so v cerkvi. — Samo, da je veliko večja.

— Moj Bog, moj Bog, kako si neumen. — Mesec, da bi bil luč. — Kdaj bi jo že upihnil veter. — Ne, ni luč, svetilka je. — Okrogla svetilka, ti pa praviš, da je luč. — Toda poslušaj, ali ni že čas, da stopiva k peči. — Mraz je že, kaj ne?

— Ne, očka, tako lepo je tukaj. — Posediva še malo.

— No, dobro, če se ti zdi, pa sedi. — Saj veš, da jaz tako hitro ne zaspi.

Noč je bila lepa in še precej gorka za zimsko noč. — Sedela sta pred hišo in se še dolgo pogovarjala.

— Pazi, da ne zaspiš — mu je rekel slednjič.

— Ne, očka, jaz ne bom spal. — Premišljujem, očka,

dekleta so rekla tako. — Star sem bil komaj dvajset let, Paraska je bila pa mogoče še nekoliko mlajša. — In ljubila sva se, da je bilo veselo.

— Kaj se to pravi, očka? — Koga ljubiti? — To se pravi, da greš za onega, katerega imaš In veš, tedaj se je začelo. — Veš, rad, v ogenj ali v vodo in da šaš-kaj Vaska? — Ne, ne, boljše je, življenje zanj. — In če ni onega, katerega ljubiš, pri tebi, se ti zdi, da solnce ne sveti, in da se ne blešče zvezde. Ljubila sva se že dolgo časa, toda na skrivaj. Bog obvaruj, če bi vedela gospodinja Marfa Abramova. — Paraski bi odstrigla kite, mene bi pa vtaknila v vojake. — Strašno stroga je bila gospodinja. — In tedaj sem rekel Paraski: — Jutri je že konec posta in je menda čas, da bi začela malo misliti na bodočnost. — Paraska me je objela: — Moj ljubi Martin. — Nikar ne misli na to. — Včeraj je hišnica Jevdoha sama slišala, da je moja usoda že zapечатena. — Kdo jo je zapečatil? — sem jo vprašal. — Gospodinja — mi je odvrnila. — Kako pa? — Da se bom morala takoj, ko bo post končan, poročiti s kočijažem Trofimom. — Zdrav mladenič — je rekla — in tudi ona je zdrava. — To bo dober rod. — In Paraska ga ni marala, ampak samo mene je imela rada. — Kdo je Trofim? — Kaj je Trofim? — Prepečal in pijanec. — Ko sem to slišal, sem zakrčkal z zobmi. — Že tedaj sem začel kovati svoj načrt.

Naslednji dan sva jaz in Paraska pričakovala gospodinjino pred cerkvijo. — Sklenila sva ji slediti od doma in pasti na kolena predno. — In tako sta tudi stori-la. — Šla sva za njo in dospela prav v jedilnico. — Miza je bila vsa polna najboljših jedil. — To da gospodinja ni bila ženska, divja zver je bila, ti pravim. — Padla sva na kolena in ležala v prahu pred njo. — Kaj naj pa to meni? — Kaj hočeta? — Kdo va-ju je pustil v sobo? — Midva sva pa molčala, in sva mislila, da splot nimava jezikov v ustih. — Šele po dolgem času mi je padlo v glavo, da moram govoriti. — Začel sem torej: — Veleodna gos-pa — sem rekel — tukaj pred vama kleči dvoje krščanskih duš. — Nikar ju ne pahnite v nesrečo in v pogubo. — Ne dajte Parasko Trofim, nesrečna bo, umoril jo bo. — Jaz in Paraska se že dolgo ljubiva, prelagorodna gospa. — Do Božiča sva čakala in sedaj vas prosiva milosti in dovoljenja. — Pogledite, pred vama klečiva. — O, ti moj Bog! — je zavzdihnil očka. — Da, tako je bilo, ravno-tako. — Dandanašnji dan ne vr-jamejo ljudje, če bi jim kaj takega povedal. — Tako je bilo Vaska, tako.

Noč je bila tiha in lepa. — Le o-koli Božiča so take noči. — Vaska je pomolil glavo izpod kožuha in radovedno pogledal očeta.

— In kaj se je potem zgodilo, očka?

— Nekaj groznega se je zgodi-lo. — Gospa je postala jezna, ka-kršne nisem še nikoli videl. — Či-sto blede je postala in tresti se je začela po vsem životu. — Ah — je rekla. — Tako! tako! Tako sta torej sklenila? — Po svoji volji sta delala? — Pri meni ne sme-niti pes delati po svoji volji. — Vidva sta torej izvedela, kaj na-meravam. — Kdo zlodja, je vama po-vedal? — Že dolgo se ljubita, pra-vita? — Kdo vama je pa to dovo-lil? — Jaz bom vama pokazala, kaj se pravi delati po svoji glavi in pameti. — Takoj v hlev! — Tako se morata pretepsti, da bo-sta do smrti pomnila.

— In Božič je bil? — dedek — je vprašal unuk in na široko od-prl oči.

— Kaj Božič, kaj praznik, kdo se briga za take stvari! — Poča-kaj, da ti povem. — Ti še ne veš, kako so hudobni ljudje. — Samo en človek je lahko veliko bolj hudoben kakor sto volkov skupaj. — Samo priložnost mu da-j, da bo pokazal svojo hudob-nost, samo reci mu, da naj stoji karkoli hoče. — Ne boj se zver-i-ne, človeka se boj! — Toraj — pravi moja gospodinja — v hlev ju peljite. Ljubila sta se, zato je pa tudi treba da se pretepetata med seboj. — Parasko sem moral to-raj pretepati z bičem. — Fant de-kleti in še celo dekleta, katerega ljubim. — Ali si že kdaj videl kaj takega? — Ali si že kdaj videl kaj takega slišal? — Kakšna sramo-ta, kaj ne? — Nekaj strašnega, nekaj strašnega. — In nazadnje sem jo moral tudi jaz preteptati. — Od onega prokletega časa ni-sem Parasko nikdar več videl. — In tudi Trofim je bil izginil. — Pravili so, da ju je dala gospodi-nja nekemu svojem sorodniku v službo. — In slišal sem, da je Pa-

raska grozno trpela, in da je Tro-fim vedno bolj pil. Z menoj se je pa nekaj drugega zgodilo.

— Kaj se je zgodilo, očka? — Svinje sem moral pasti, to s-pravi paziti na svinje in neko žen-sko Arino so mi dali za ženo. — In veš, tedaj se je začelo. — Veš, rad, v ogenj ali v vodo in da šaš-kaj Vaska? — Ne, ne, boljše je, življenje zanj. — In če ni onega, katerega ljubiš, pri tebi, se ti zdi, da solnce ne sveti, in da se ne blešče zvezde. Ljubila sva se že dolgo časa, toda na skrivaj. Bog obvaruj, če bi vedela gospodinja Marfa Abramova. — Paraski bi odstrigla kite, mene bi pa vtaknila v vojake. — Strašno stroga je bila gospodinja. — In tedaj sem rekel Paraski: — Jutri je že konec posta in je menda čas, da bi začela malo misliti na bodočnost. — Paraska me je objela: — Moj ljubi Martin. — Nikar ne misli na to. — Včeraj je hišnica Jevdoha sama slišala, da je moja usoda že zapечатena. — Kdo jo je zapečatil? — sem jo vprašal. — Gospodinja — mi je odvrnila. — Kako pa? — Da se bom morala takoj, ko bo post končan, poročiti s kočijažem Trofimom. — Zdrav mladenič — je rekla — in tudi ona je zdrava. — To bo dober rod. — In Paraska ga ni marala, ampak samo mene je imela rada. — Kdo je Trofim? — Kaj je Trofim? — Prepečal in pijanec. — Ko sem to slišal, sem zakrčkal z zobmi. — Že tedaj sem začel kovati svoj načrt.

Naslednji dan sva jaz in Paraska pričakovala gospodinjino pred cerkvijo. — Sklenila sva ji slediti od doma in pasti na kolena predno. — In tako sta tudi stori-la. — Šla sva za njo in dospela prav v jedilnico. — Miza je bila vsa polna najboljših jedil. — To da gospodinja ni bila ženska, divja zver je bila, ti pravim. — Padla sva na kolena in ležala v prahu pred njo. — Kaj naj pa to meni? — Kaj hočeta? — Kdo va-ju je pustil v sobo? — Midva sva pa molčala, in sva mislila, da splot nimava jezikov v ustih. — Šele po dolgem času mi je padlo v glavo, da moram govoriti. — Začel sem torej: — Veleodna gos-pa — sem rekel — tukaj pred vama kleči dvoje krščanskih duš. — Nikar ju ne pahnite v nesrečo in v pogubo. — Ne dajte Parasko Trofim, nesrečna bo, umoril jo bo. — Jaz in Paraska se že dolgo ljubiva, prelagorodna gospa. — Do Božiča sva čakala in sedaj vas prosiva milosti in dovoljenja. — Pogledite, pred vama klečiva. — O, ti moj Bog! — je zavzdihnil očka. — Da, tako je bilo, ravno-tako. — Dandanašnji dan ne vr-jamejo ljudje, če bi jim kaj takega povedal. — Tako je bilo Vaska, tako.

Noč je bila tiha in lepa. — Le o-koli Božiča so take noči. — Vaska je pomolil glavo izpod kožuha in radovedno pogledal očeta.

— In kaj se je potem zgodilo, očka?

— Nekaj groznega se je zgodi-lo. — Gospa je postala jezna, ka-kršne nisem še nikoli videl. — Či-sto blede je postala in tresti se je začela po vsem životu. — Ah — je rekla. — Tako! tako! Tako sta torej sklenila? — Po svoji volji sta delala? — Pri meni ne sme-niti pes delati po svoji volji. — Vidva sta torej izvedela, kaj na-meravam. — Kdo zlodja, je vama po-vedal? — Že dolgo se ljubita, pra-vita? — Kdo vama je pa to dovo-lil? — Jaz bom vama pokazala, kaj se pravi delati po svoji glavi in pameti. — Takoj v hlev! — Tako se morata pretepetsti, da bo-sta do smrti pomnila.

— In Božič je bil? — dedek — je vprašal unuk in na široko od-prl oči.

— Kaj Božič, kaj praznik, kdo se briga za take stvari! — Poča-kaj, da ti povem. — Ti še ne veš, kako so hudobni ljudje. — Samo en človek je lahko veliko bolj hudoben kakor sto volkov skupaj. — Samo priložnost mu da-j, da bo pokazal svojo hudob-nost, samo reci mu, da naj stoji karkoli hoče. — Ne boj se zver-i-ne, človeka se boj! — Toraj — pravi moja gospodinja — v hlev ju peljite. Ljubila sta se, zato je pa tudi treba da se pretepetata med seboj. — Parasko sem moral to-raj pretepati z bičem. — Fant de-kleti in še celo dekleta, katerega ljubim. — Ali si že kdaj videl kaj takega? — Ali si že kdaj videl kaj takega slišal? — Kakšna sramo-ta, kaj ne? — Nekaj strašnega, nekaj strašnega. — In nazadnje sem jo moral tudi jaz preteptati. — Od onega prokletega časa ni-sem Parasko nikdar več videl. — In tudi Trofim je bil izginil. — Pravili so, da ju je dala gospodi-nja nekemu svojem sorodniku v službo. — In slišal sem, da je Pa-

raska grozno trpela, in da je Tro-fim vedno bolj pil. Z menoj se je pa nekaj drugega zgodilo.

— Kaj se je zgodilo, očka? — Svinje sem moral pasti, to s-pravi paziti na svinje in neko žen-sko Arino so mi dali za ženo. — In veš, tedaj se je začelo. — Veš, rad, v ogenj ali v vodo in da šaš-kaj Vaska? — Ne, ne, boljše je, življenje zanj. — In če ni onega, katerega ljubiš, pri tebi, se ti zdi, da solnce ne sveti, in da se ne blešče zvezde. Ljubila sva se že dolgo časa, toda na skrivaj. Bog obvaruj, če bi vedela gospodinja Marfa Abramova. — Paraski bi odstrigla kite, mene bi pa vtaknila v vojake. — Strašno stroga je bila gospodinja. — In tedaj sem rekel Paraski: — Jutri je že konec posta in je menda čas, da bi začela malo misliti na bodočnost. — Paraska me je objela: — Moj ljubi Martin. — Nikar ne misli na to. — Včeraj je hišnica Jevdoha sama slišala, da je moja usoda že zapечатena. — Kdo jo je zapečatil? — sem jo vprašal. — Gospodinja — mi je odvrnila. — Kako pa? — Da se bom morala takoj, ko bo post končan, poročiti s kočijažem Trofimom. — Zdrav mladenič — je rekla — in tudi ona je zdrava. — To bo dober rod. — In Paraska ga ni marala, ampak samo mene je imela rada. — Kdo je Trofim? — Kaj je Trofim? — Prepečal in pijanec. — Ko sem to slišal, sem zakrčkal z zobmi. — Že tedaj sem začel kovati svoj načrt.

Naslednji dan sva jaz in Paraska pričakovala gospodinjino pred cerkvijo. — Sklenila sva ji slediti od doma in pasti na kolena predno. — In tako sta tudi stori-la. — Šla sva za njo in dospela prav v jedilnico. — Miza je bila vsa polna najboljših jedil. — To da gospodinja ni bila ženska, divja zver je bila, ti pravim. — Padla sva na kolena in ležala v prahu pred njo. — Kaj naj pa to meni? — Kaj hočeta? — Kdo va-ju je pustil v sobo? — Midva sva pa molčala, in sva mislila, da splot nimava jezikov v ustih. — Šele po dolgem času mi je padlo v glavo, da moram govoriti. — Začel sem torej: — Veleodna gos-pa — sem rekel — tukaj pred vama kleči dvoje krščanskih duš. — Nikar ju ne pahnite v nesrečo in v pogubo. — Ne dajte Parasko Trofim, nesrečna bo, umoril jo bo. — Jaz in Paraska se že dolgo ljubiva, prelagorodna gospa. — Do Božiča sva čakala in sedaj vas prosiva milosti in dovoljenja. — Pogledite, pred vama klečiva. — O, ti moj Bog! — je zavzdihnil očka. — Da, tako je bilo, ravno-tako. — Dandanašnji dan ne vr-jamejo ljudje, če bi jim kaj takega povedal. — Tako je bilo Vaska, tako.

Noč je bila tiha in lepa. — Le o-koli Božiča so take noči. — Vaska je pomolil glavo izpod kožuha in radovedno pogledal očeta.

— In kaj se je potem zgodilo, očka?

— Nekaj groznega se je zgodi-lo. — Gospa je postala jezna, ka-kršne nisem še nikoli videl. — Či-sto blede je postala in tresti se je začela po vsem životu. — Ah — je rekla. — Tako! tako! Tako sta torej sklenila? — Po svoji volji sta delala? — Pri meni ne sme-niti pes delati po svoji volji. — Vidva sta torej izvedela, kaj na-meravam. — Kdo zlodja, je vama po-vedal? — Že dolgo se ljubita, pra-vita? — Kdo vama je pa to dovo-lil? — Jaz bom vama pokazala, kaj se pravi delati po svoji glavi in pameti. — Takoj v hlev! — Tako se morata pretepetsti, da bo-sta do smrti pomnila.

— In Božič je bil? — dedek — je vprašal unuk in na široko od-prl oči.

— Kaj Božič, kaj praznik, kdo se briga za take stvari! — Poča-kaj, da ti povem. — Ti še ne veš, kako so hudobni ljudje. — Samo en človek je lahko veliko bolj hudoben kakor sto volkov skupaj. — Samo priložnost mu da-j, da bo pokazal svojo hudob-nost, samo reci mu, da naj stoji karkoli hoče. — Ne boj se zver-i-ne, človeka se boj! — Toraj — pravi moja gospodinja — v hlev ju peljite. Ljubila sta se, zato je pa tudi treba da se pretepetata med seboj. — Parasko sem moral to-raj pretepati z bičem. — Fant de-kleti in še celo dekleta, katerega ljubim. — Ali si že kdaj videl kaj takega? — Ali si že kdaj videl kaj takega slišal? — Kakšna sramo-ta, kaj ne? — Nekaj strašnega, nekaj strašnega. — In nazadnje sem jo moral tudi jaz preteptati. — Od onega prokletega časa ni-sem Parasko nikdar več videl. — In tudi Trofim je bil izginil. — Pravili so, da ju je dala gospodi-nja nekemu svojem sorodniku v službo. — In slišal sem, da je Pa-

raska grozno trpela, in da je Tro-fim vedno bolj pil. Z menoj se je pa nekaj drugega zgodilo.

— Kaj se je zgodilo, očka? — Svinje sem moral pasti, to s-pravi paziti na svinje in neko žen-sko Arino so mi dali za ženo. — In veš, tedaj se je začelo. — Veš, rad, v ogenj ali v vodo in da šaš-kaj Vaska? — Ne, ne, boljše je, življenje zanj. — In če ni onega, katerega ljubiš, pri tebi, se ti zdi, da solnce ne sveti, in da se ne blešče zvezde. Ljubila sva se že dolgo časa, toda na skrivaj. Bog obvaruj, če bi vedela gospodinja Marfa Abramova. — Paraski bi odstrigla kite, mene bi pa vtaknila v vojake. — Strašno stroga je bila gospodinja. — In tedaj sem rekel Paraski: — Jutri je že konec posta in je menda čas, da bi začela malo misliti na bodočnost. — Paraska me je objela: — Moj ljubi Martin. — Nikar ne misli na to. — Včeraj je hišnica Jevdoha sama slišala, da je moja usoda že zapечатena. — Kdo jo je zapečatil? — sem jo vprašal. — Gospodinja — mi je odvrnila. — Kako pa? — Da se bom morala takoj, ko bo post končan, poročiti s kočijažem Trofimom. — Zdrav mladenič — je rekla — in tudi ona je zdrava. — To bo dober rod. — In Paraska ga ni marala, ampak samo mene je imela rada. — Kdo je Trofim? — Kaj je Trofim? — Prepečal in pijanec. — Ko sem to slišal, sem zakrčkal z zobmi. — Že tedaj sem začel kovati svoj načrt.

Naslednji dan sva jaz in Paraska pričakovala gospodinjino pred cerkvijo. — Sklenila sva ji slediti od doma in pasti na kolena predno. — In tako sta tudi stori-la. — Šla sva za njo in dospela prav v jedilnico. — Miza je bila vsa polna najboljših jedil. — To da gospodinja ni bila ženska, divja zver je bila, ti pravim. — Padla sva na kolena in ležala v prahu pred njo. — Kaj naj pa to meni? — Kaj hočeta? — Kdo va-ju je pustil v sobo? — Midva sva pa molčala, in sva mislila, da splot nimava jezikov v ustih. — Šele po dolgem času mi je padlo v glavo, da moram govoriti. — Začel sem torej: — Veleodna gos-pa — sem rekel — tukaj pred vama kleči dvoje krščanskih duš. — Nikar ju ne pahnite v nesrečo in v pogubo. — Ne dajte Parasko Trofim, nesrečna bo, umoril jo bo. — Jaz in Paraska se že dolgo ljubiva, prelagorodna gospa. — Do Božiča sva čakala in sedaj vas prosiva milosti in dovoljenja. — Pogledite, pred vama klečiva. — O, ti moj Bog! — je zavzdihnil očka. — Da, tako je bilo, ravno-tako. — Dandanašnji dan ne vr-jamejo ljudje, če bi jim kaj takega povedal. — Tako je bilo Vaska, tako.

Noč je bila tiha in lepa. — Le o-koli Božiča so take noči. — Vaska je pomolil glavo izpod kožuha in radovedno pogledal očeta.

— In kaj se je potem zgodilo, očka?

— Nekaj groznega se je zgodi-lo. — Gospa je postala jezna, ka-kršne nisem še nikoli videl. — Či-sto blede je postala in tresti se je začela po vsem životu. — Ah — je rekla. — Tako! tako! Tako sta torej sklenila? — Po svoji volji sta delala? — Pri meni ne sme-niti pes delati po svoji volji. — Vidva sta torej izvedela, kaj na-meravam. — Kdo zlodja, je vama po-vedal? — Že dolgo se ljubita, pra-vita? — Kdo vama je pa to dovo-lil? — Jaz bom vama pokazala, kaj se pravi delati po svoji glavi in pameti. — Takoj v hlev! — Tako se morata pretepetsti, da bo-sta do smrti pomnila.

— In Božič je bil? — dedek — je vprašal unuk in na široko od-prl oči.

— Kaj Božič, kaj praznik, kdo se briga za take stvari! — Poča-kaj, da ti povem. — Ti še ne veš, kako so hudobni ljudje. — Samo en človek je lahko veliko bolj hudoben kakor sto volkov skupaj. — Samo priložnost mu da-j, da bo pokazal svojo hudob-nost, samo reci mu, da naj stoji karkoli hoče. — Ne boj se zver-i-ne, človeka se boj! — Toraj — pravi moja gospodinja — v hlev ju peljite. Ljubila sta se, zato je pa tudi treba da se pretepetata med seboj. — Parasko sem moral to-raj pretepati z bičem. — Fant de-kleti in še celo dekleta, katerega ljubim. — Ali si že kdaj videl kaj takega? — Ali si že kdaj videl kaj takega slišal? — Kakšna sramo-ta, kaj ne? — Nekaj strašnega, nekaj strašnega. — In nazadnje sem jo moral tudi jaz preteptati. — Od onega prokletega časa ni-sem Parasko nikdar več videl. — In tudi Trofim je bil izginil. — Pravili so, da ju je dala gospodi-nja nekemu svojem sorodniku v službo. — In slišal sem, da je Pa-

raska grozno trpela, in da je Tro-fim vedno bolj pil. Z menoj se je pa nekaj drugega zgodilo.

— Kaj se je zgodilo, očka? — Svinje sem moral pasti, to s-pravi paziti na svinje in neko žen-sko Arino so mi dali za ženo. — In veš, tedaj se je začelo. — Veš, rad, v ogenj ali v vodo in da šaš-kaj Vaska? — Ne, ne, boljše je, življenje zanj. — In če ni onega, katerega ljubiš, pri tebi, se ti zdi, da solnce ne sveti, in da se ne blešče zvezde. Ljubila sva se že dolgo časa, toda na skrivaj. Bog obvaruj, če bi vedela gospodinja Marfa Abramova. — Paraski bi odstrigla kite, mene bi pa vtaknila v vojake. — Strašno stroga je bila gospodinja. — In tedaj sem rekel Paraski: — Jutri je že konec posta in je menda čas, da bi začela malo misliti na bodočnost. — Paraska me je objela: — Moj ljubi Martin. — Nikar ne misli na to. — Včeraj je hišnica Jevdoha sama slišala, da je moja usoda že zapечатena. — Kdo jo je zapečatil? — sem jo vprašal. — Gospodinja — mi je odvrnila. — Kako pa? — Da se bom morala takoj, ko bo post končan, poročiti s kočijažem Trofimom. — Zdrav mladenič — je rekla — in tudi ona je zdrava. — To bo dober rod. — In Paraska ga ni marala, ampak samo mene je imela rada. — Kdo je Trofim? — Kaj je Trofim? — Prepečal in pijanec. — Ko sem to slišal, sem zakrčkal z zobmi. — Že tedaj sem začel kovati svoj načrt.

Naslednji dan sva jaz in Paraska pričakovala gospodinjino pred cerkvijo. — Sklenila sva ji slediti od doma in pasti na kolena predno. — In tako sta tudi stori-la. — Šla sva za njo in dospela prav v jedilnico. — Miza je bila vsa polna najboljših jedil. — To da gospodinja ni bila ženska, divja zver je bila, ti pravim. — Padla sva na kolena in ležala v prahu pred njo. — Kaj naj pa to meni? — Kaj hočeta? — Kdo va-ju je pustil v sobo? — Midva sva pa molčala, in sva mislila, da splot nimava jezikov v ustih. — Šele po dolgem času mi je padlo v glavo, da moram govoriti. — Začel sem torej: — Veleodna gos-pa — sem rekel — tukaj pred vama kleči dvoje krščanskih duš. — Nikar ju ne pahnite v nesrečo in v pogubo. — Ne dajte Parasko Trofim, nesrečna bo, umoril jo bo. — Jaz in Paraska se že dolgo ljubiva, prelagorodna gospa. — Do Božiča sva čakala in sedaj vas prosiva milosti in dovoljenja. — Pogledite, pred vama klečiva. — O, ti moj Bog! — je zavzdihnil očka. — Da, tako je bilo, ravno-tako. — Dandanašnji dan ne vr-jamejo ljudje, če bi jim kaj takega povedal. — Tako je bilo Vaska, tako.

Noč je bila tiha in lepa. — Le o-koli Božiča so take noči. — Vaska je pomolil glavo izpod kožuha in radovedno pogledal očeta.

— In kaj se je potem zgodilo, očka?

— Nekaj groznega se je zgodi-lo. — Gospa je postala jezna, ka-kršne nisem še nikoli videl. — Či-sto blede je postala in tresti se je začela po vsem životu. — Ah — je rekla. — Tako! tako! Tako sta torej sklenila? — Po svoji volji sta delala? — Pri meni ne sme-niti pes delati po svoji volji. — Vidva sta torej izvedela, kaj na-meravam. — Kdo zlodja, je vama po-vedal? — Že dolgo se ljubita, pra-vita? — Kdo vama je pa to dovo-lil? — Jaz bom vama pokazala, kaj se pravi delati po svoji glavi in pameti. — Takoj v hlev! — Tako se morata pretepetsti, da bo-sta do smrti pomnila.

— In Božič je bil? — dedek — je vprašal unuk in na široko od-prl oči.

— Kaj Božič, kaj praznik, kdo se briga za take stvari! — Poča-kaj, da ti povem. — Ti še ne veš, kako so hudobni ljudje. — Samo en človek je lahko veliko bolj hudoben kakor sto volkov skupaj. — Samo priložnost mu da-j, da bo pokazal svojo hudob-nost, samo reci mu, da naj stoji karkoli hoče. — Ne boj se zver-i-ne, človeka se boj! — Toraj — pravi moja gospodinja — v hlev ju peljite. Ljubila sta se, zato je pa tudi treba da se pretepetata med seboj. — Parasko sem moral to-raj pretepati z bičem. — Fant de-kleti in še celo dekleta, katerega ljubim. — Ali si že kdaj videl kaj takega? — Ali si že kdaj videl kaj takega slišal? — Kakšna sramo-ta, kaj ne? — Nekaj strašnega, nekaj strašnega. — In nazadnje sem jo moral tudi jaz preteptati. — Od onega prokletega časa ni-sem Parasko nikdar več videl. — In tudi Trofim je bil izginil. — Pravili so, da ju je dala gospodi-nja nekemu svojem sorodniku v službo. — In slišal sem, da je Pa-

raska grozno trpela, in da je Tro-fim vedno bolj pil. Z menoj se je pa nekaj drugega zgodilo.

— Kaj se je zgodilo, očka? — Svinje sem moral pasti, to s-pravi paziti na svinje in neko žen-sko Arino so mi dali za ženo. — In veš, tedaj se je začelo. — Veš, rad, v ogenj ali v vodo in da šaš-kaj Vaska? — Ne, ne, boljše je, življenje zanj. — In če ni onega, katerega ljubiš, pri tebi, se ti zdi, da solnce ne sveti, in da se ne blešče zvezde. Ljubila sva se že dolgo časa, toda na skrivaj. Bog obvaruj, če bi vedela gospodinja Marfa Abramova. — Paraski bi odstrigla kite, mene bi pa vtaknila v vojake. — Strašno stroga je bila gospodinja. — In tedaj sem rekel Paraski: — Jutri je že konec posta in je menda čas, da bi začela malo misliti na bodočnost. — Paraska me je objela: — Moj ljubi Martin. — Nikar ne misli na to. — Včeraj je hišnica Jevdoha sama slišala, da je moja usoda že zapечатena. — Kdo jo je zapečatil? — sem jo vprašal. — Gospodinja — mi je odvrnila. — Kako pa? — Da se bom morala takoj, ko bo post končan, poročiti s kočijažem Trofimom. — Zdrav mladenič — je rekla — in tudi ona je zdrava. — To bo dober rod. — In Paraska ga ni marala, ampak samo mene je imela rada. — Kdo je Trofim? — Kaj je Trofim? — Prepečal in pijanec. — Ko sem to slišal, sem zakrčkal z zobmi. — Že tedaj sem začel kovati svoj načrt.

Naslednji dan sva jaz in Paraska pričakovala gospodinjino pred cerkvijo. — Sklenila sva ji slediti od doma in pasti na kolena predno. — In tako sta tudi stori-la. — Šla sva za njo in dospela prav v jedilnico. — Miza je bila vsa polna najboljših jedil. — To da gospodinja ni bila ženska, divja zver je bila, ti pravim. — Padla sva na kolena in ležala v prahu pred njo. — Kaj naj pa to meni? — Kaj hočeta? — Kdo va-ju je pustil v sobo? — Midva sva

F. S. FINČGAR.

Prorokovana.

(Konec.)

"Zadnji čas, Jernej, imaš vsaj dediča," se je potegnila Jančarica za ženo, ki si je neprenehoma brisala solze in izpod rute skrivnostno pritrdila Jančarici.

"Poglej — poglej — juhu —" je pokazal Jernej, ko se je izpred Maninega domka snovala procesija otrok za možem.

"Saj se mi rekel, naj bo doma, ali kar tišči," se je zagovarjal tovarniški delavec Manin in je zardel.

Možje so vstopili vstrij in šli pred ženami in otroki.

Voz s fanti je pridrdral po cesti. Medenina na opremi težke kobilice je zvenčala. Nekdo je vihnel klobuk in klical: "Stran! Dragonce gredo!" Mana je potegnila otroke s ceste, iz kolesnice je brizgnila rjava voda in jih oškropila.

Prišli so do obcestne krčme. Mlinarjev je stal na cesti sredi fantov in točil in pocal.

"Pojdimo!" jih je nagovoril Jernej. "Zamudite!"

"Naj, smrti se nihče ni zamudil!" je trdil Mlinarjev in izpil. Pustili so jih in šli dalje.

Čim bliže so bili postaji, tem večje trume so dohajali.

Pri obcestnih hišah so stale stare žene in si brisale oči in gledale po cesti za trumami, ki so vrvele kakor otmotične dalje.

Deset minut so imeli še do postaje, pa so že slišali sum in vzklike in petje množice.

"Ali je ves svet znorel?" je pomislil Jančar, izreči si pa misli ni upal.

Prav blizu postaje so došli samotnega fanta.

"Bog ve, s katerega hriba se je ta utrgal," je vprašal glasno Jernej trdo za njegovim hrbtom.

Fant se je ozrl in odgovoril:

"S tistega, ki daje cesarju vsaj takih vojakov kot dolina."

"No, če ni boljših, bom tepeni," je pozabljaval Jernej, ki je velikega hribovca pogledal od spodaj v obraz.

"Večkrat ste dolince bežali pred nami, kot mi pred vami."

"Saj res ne boš za tek, ko ti že pri tridesetih drsa poje."

"Tiho!" je zavpil hribovec in stopil hitreje.

Jančar je zaostal in se mu pridružil.

"Kaj bi se jezil, saj ga vidiš." Pomežiknil je proti Jerneju in fantu hotel dopovedati, da je Jernej pijan.

Na kolodvoru in pred njim se je trlo ljudstva.

Voz pri vozu se je vrstil; z zelenimi plattami odeti konji so razbijali ob tla, zamahovali z glavami po nadležnih muhah, da je pokala ograja, kamor so jih bili privezali.

Ljudje so se gnetli in prerivali brez reda semintja. Skupine prijateljev in znancev so si segale v roke, možje so pozabljali žen in otrok in se vmešavali med fante.

Pijan možakar, sivih brk, se je prerival med množico, krilil z rokami in kričal:

"Fantje, nič se ne bojte Srba! Kaj bo Srb! Srb je bajtar, naš cesar ima pa dva gruta, še več. Ho, kako bo tepen! Živio!"

Nekaj vinjenih fantov se mu je smejalo, drugi so se ga ogibali in mu delali prostor. In kolovratili je dalje in ni nehal kričati, dokler se ni zadel ob načelnika postaje, ki mu je velel, naj zapusti peron.

Ljudje so se mu hrupno smejali, in vendar je bil ves ta smeh narejen. Iz objokanih oči žena in mater je gledala žalost, toda globoka in pekoča, kakor jo rodi samo smrt, nenadna in nepričakovana.

Možje so tajili bridkost, ki jim je gledala iz oči in trepetala na licih. Vesel je bil, kdor je ugledal daljnega znanca, da je imel priliko govoriti vnovič isto in stokrat ponovljeno:

"Ali ti tudi? Pozdravljen, komerati!"

Župnik je stal sredi med ljudstvom, ob njem župan. Vsak hip se je priril kdo do njega in mu ponudil težko roko. Župnik je tolažil, besedoval o naglem koncu vojske, pripovedoval ženam, da bodo možje samo za stražo in da jim ne bo nič hudega, da bo hudo pravzaprav le doma, ko ne bo gospodarjeve roke za delo pri hiši. Samega sebe ga je bilo sram, ko je govoril in prerokoval in je vedel, da nič ne ve, in je slutil, kar so slutili vsi.

Blizu njega in župana sta stala tiha in žalostna Francka in Matija. Francka je že tretjič prosila Matija: "Kaj ne, da mi boš pisal?"

In Matija je namrščil obrvi, grizel ob povešenih brkih, se prestopal z noge na nogo in včasih zavpil tovarišu, ki se je stiskal mimo njega: "Serbus!" Francki je pa odgovarjal samo z očmi in z roko, s katero je v gneči skrivaj držal njeno desnico, ki se je vsa tresla.

Ko je od daleč ugledala žalostni par Maruša Klepec, ženska brez svojecev, dninarica dveh far in velika opravljivka, si je napravila s komolci gaz med ljudmi, da je prišla do Francke. Spomnila se je lanske jeseni in na kopico pri Matijevih, ko jo je Francka užalila.

"Sedaj ji vrnem," je sklenila škodoželjna. Pa ji ni koj. Pasla se je ob njenem bledem licu, ob njenih od joku pordelih očeh. Ko se je napasla, je potegnula Francko za komolec in se ji zarežila v lice:

"No, ti, ali še veš, kdo mi je fant umoril, da sem ostala zaničevana samica?"

Francko je podplula rdečica. Nič ni odgovorila. Stopila je bliže k Matiju. Zato ji je Maruša sama povedala:

"Ti si mi rekla na kopici pri Matijevih: Maruša, tebi je Herod fant umoril, zato si samica. Jaz pa tebi rečem: Če ga je meni umoril Herod, ga bo tebi tustreli cesar. To je povrnjena ura!"

"Sram te bodi, jeziki," se je okrenil župan in dvignil roko proti Maruši, ki se je vesela osvete gnetla skozi množico.

"Hudobije še vojska ne užene," je razlagal župan župniku in se še parkrat jezo ozrl na Marušo.

Zadnji se je preril skozi množico Vodnar, mož, ki je imel v cerkvi veliki molitvenik in ki je snoval načrte za elektriko. Za njim je nesla v naročju žena sina Tončka.

"Vojska ti je upihnila elektriko," ga je takoj zbadel Mlinarjev, ki mu se je kolealo od pijače.

"Vodnar, nič se ne boj! Še jo boš delal turbino," ga je branil župan.

"In če je ne bom jaz, jo napravi tale! Je-li, Tonček?"

Mlinar se je sklonil k otroku, ki je s prstki potegnil očetu po licu in ječal: "Ate — tam — ate!"

Očetu je pritekla solza, zaradi katere si je nerodno posukal brke, da jo je skril.

Vlak je imel dolgo zamudo. Hrup, vzliki, valovanje semintja se je poleglo. V množici so nastali vrtinci nemih ljudi, ki so topo zrl v daljno daljo, trudni od hrupa in skrbi. Nekateri so posedli ob progi na svežnje, drugi so tuintam se pogovorili besedo z domačimi, ki so jih spremiti. Celo solze so se posušile. Vsak je bil, kakor da ima opravka samo s seboj in s svojo bolečino, ki je doslej prevpita od turšca, zlezla v srce in glodala in rila v njem kakor strup.

Po dolgem čakanju, ki je bilo samo trpljenje in muka, je privozil vlak. Pri oknih je gledalo natrpano glav. Hripavi glasovi so klicali iz vagonov, roke so vihtele vojaške čepice, nema množica na kolo dvoru se je prebudila, črna truma možkih se je odtrgala od pisanih ženskih oblek, dvignil se je glasen jok, nastalo je prerivanje, gneča, vmes jezni kriki sprevednikov, dokler se niso s hrščem zaloputnili zadnja vrata odprtih kupejev. Iz vlaka je sicala para, hropeč je dahnil črni dim nad postajo.

In vsi, ki so se odpeljali, in vsi, ki so ostali doma, so občutili da se je zgodilo nekaj velikanskega.

KONEC.

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo hvalim jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli žno križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon

črno vino po 50c.

Drobnik 4 gallone za \$11.00

Brinjevec 12 steklenic za \$12.00

4 gallone (ščedek) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država,

koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav,

kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije,

Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in

vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Najmodernejša

TISKARNA

"GLAS NARODA"

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unikato organizirana.

Posebnost se drži pravila, okretajca, pametnosti, čistihi itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCELEJŠI DNEVNIK.

NAZNANILLO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravišтво "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, ropari ali s katerimi se je slabo ravalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvornikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev oarobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov goštilin.

Daje se informacije v narural-zacijskih zadevah: kako postati državljani, kjer se oglašiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljeneci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprti vsaki dan od 9. ure jutraj do 5. popoldne in v sredo sveder od 8 do 10 ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolji nasvet za ženske in moške, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zraslo v 6 tednih, krasni, gosti in dolgi lasi, kakor tudi moškimi krasne brke in brado odpadali in ne osveži. Revmatizem, kostbol ali trzanje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravi, rane, opekline, bube, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradavice, ozelbine v par dneh popolnoma odstranijo. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRŽAVAH

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.]

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 5 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpodljemo zaželeni atlas; Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA

"SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA"

Prيرهjena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platno vezana \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobito isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svico, Inomesta in Ljubljano

Poštni parniki so:

"LA SAVOIE" na dva vikla "LA LOIRE" na dva vikla "LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla

"LA FRANCE" na dva vikla